

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

An filius dicatur æqualis vel similis patri secundum substantiam. A. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

dicitur ad creaturam relatiua quidem est, sed nul-
lam notat relationem quæ sit in creatore.

*Hic soluitur questio, qua querebatur, vtrum spiri-
tus sanctus dicatur datum relatiue ad se,
cum ipse det se.* C

HIC potest solui questio superius proposita, v-
bi querebatur, cum spiritus S. datum dicatur vel
donatum (quod autem datur, refertur & ad eum qui dat, &
ad illum cui datur) & cum spiritus sanctus det sei-
psum, vtrum ad seipsum relatiue dicatur, cum di-
citur dari vel donari: Cui questioni respondentes,
dicimus spiritum S. dici datum vel donatum rela-
tiue & ad dantem & ad illum cui datur. Dans au-
tem, siue donator, est pater cum filio, & spiritu san-
cto. Nec tamen dicimus spiritum sanctum referri
ad se, sed appellatio dati vel donati refertur, & ad
dantem & ad recipientem: quia non potest ali-
quid dici datum, nisi ab aliquo, & alicui detur.
Cum autem spiritus sanctus dari a se vel datus a
se dicitur, relatiue quidem dicitur ad illum cui
datur, & est appellatio relatiua: & in illo cui datur
mutatio fit, non in dante.

QVOMODO DICATUR FILIVS A-
*qualis patri: an secundum substantiam, an
secundum relationem: ita &
similis.*

D I S T I N C T. XXXI. A

PRÆTEREA considerari oportet, cum tres per-
sonæ coequales sibi sint, vtrum relatiue hoc di-
catur, an secundum substantiam: & si relatiue, v-
trum secundum relationem, an secundum essentiam
consideranda sit æqualitas: deinde quid sit ipsa
æqualitas. Ad quod dicimus, quia sicut simile ni-
hil sibi est, similitudo enim vt ait Hilarius, sibi ipsi
non est: ita & æquale aliquid sibi non dicitur: ac
per hoc sicut simile, ita & æquale relatiue dicitur.

*Designificā-
tione relati-
uorum, qua
cōmuniter
& aternali-
ter de Deo di-
cuntur vt si-
milis & æ-
qualis Hilari
ad finem ibi.*

M Dicitur

3. de Trin.

Ca. 6. in fin.

Dicitur ergo relatiuè filius equalis patri, & vtriq; spir. S. Est tamen equalis patri filius, & vtriq; spiritus S. propter summam simplicitatem essentia & vnitatem. Equalis est ergo filius patri secundum essentiam, non secundum relationem. Vnde Aug. in 5. lib. de Trin. ait: Querimus secundum quid equalis sit patri filius, non secundum hoc quod ad patrem dicitur filius, equalis est patri. restat ergo vt secundū id equalis sit, quod ad se dicitur. Quicquid autem ad se dicitur, secundum substantiā dicitur. restat ergo vt secundū substantiā sit equalis, eadem ergo est vtriusq; substantia. Itē in 6. lib. Satis est videre nullo modo filium aequalem esse patri, si in aliquo, scil. quod pertineat ad significandā eius substantiam, inaequalis inuenitur. in omnibus ergo equalis est patri filius, & est eiusdē substantia. Aequalis est etiam spiritus S. patri & filio, & in omnibus equalis propter summā simplicitatē illius substantia. Ex his perspicuum fit, qd secundum substantiam filius est equalis patri, & vtrique spiritus S. & appellatio tantum relatiua est. Aequalitas ergo patris & filii non est relatio vel notio, sed naturalis vnitas & identitas.

Hic quomodo dicatur similis, & quid sit similitudo.

Hoc idem etiā dicim⁹ de simili & similitudine. Cum n dicitur filius similis patri, relatiuè quidē dicitur: sed similis est patri propter vnitatem essentia. Est ergo appellatio tantum relatiua, similitudo vero indifferēs essentia. Vnde quibusdam nō indoctē videtur nomine aequalitatis vel similitudinis non aliquid poni, sed remoueri: vt ea ratione dicatur fili⁹ equalis patri, qui nec maior est eo, nec minor, & hoc ppter vnitatē essentia. Ita & similis dicitur, quia nec diuersus, nec alien⁹, nec in aliquo dissimilis. & hoc ppter essentia simplicitatem. Hoc ergo secundum qd fili⁹ est genit⁹ à patre
equalis;

Cap. 4. in
fin.

Cap. 5. eiusdē
in princ.

Hic non tenetur.

æqualis vel inæqualis est patri, nec similis vel dissimilis: sed æqualis & similis secundum substantiã.

De sententia S. Hilarii, qua in Trinitate personarum propria ostendit.

C

Non est igitur hic præmittendum, quod vir illustris Hilarius proprietates personarum assignans, dicit in patre esse æternitatẽ, speciẽ in imagine, vsus in munere: quæ tantæ difficultatis sunt verba, vt in eorũ intelligentia atque explanatione vehementer laborauerit Aug. vt ipse ostendit in 6. li. de Trin. ita dicẽs: Quidã cũ vellet breuissimè singularũ in Trinit. personarum insinuare propria:

Cap. 10. in principio.

Æternitas est, inquit, in patre, species in imagine, vsus in munere. Et quia nõ mediocris auctoritatis in tractatione scripturarum & assertionem fidei vir extitit (hæc n. Hilarius in lib. suis posuit) horũ verborum. i. patris, & imaginis & muneris, æternitatis, speciẽ, & vsus, abditam scrutatus intelligentiã, quantum valeo, non eũ secutũ arbitror in æternitatis vocabulo: nisi quod pater nõ habet patrem de quo sit, filiũ autem de patre est vt sit, atq; vt illi coæternus sit. Imago n. si perfectè implet illud cuius imago est, ipsa coætatur ei, non illud imagini suæ: in qua imagine speciẽ nominauit.

Hil. in principio lib. 2. de Trin.

Hilar. li. de synodis in declaratione

i. definitionis orientalis ait. Imago omnis eius ad quẽ imaginatur species indifferens est.

Credo ppter pulchritudinem, vbi tanta est congruentia & prima æqualitas, & prima similitudo nulla in re dissidens, & nullo modo inæqualis, & nulla ex parte dissimilis: sed ad idẽtitatem respondens ei cuius imago est: vbi est prima & summa virtus: cui non aliud viuere, & aliud esse, sed idem & primus ac summus intellectus: cui non est aliud viuere, & aliud intelligere, sed idem hoc vnum tantum verbum perfectum, cui nõ desit aliquid: & ars quzdam omnipotentis & sapiẽtis Dei plena omnium rationum viuentium incõmutabiliũ: & omnes vnũ in ea: sicut ipsa vnum de vno, cũ quo vnũ: ibi nouit omnia Deus, quẽ fecit per ipsam.

Neq; enim ipse sibi quifq; imago est, sed cum cuius imago est, necesse est, vt imago demõstret. Imago itaq; est rei ad rem coætata, & indiscrẽta simul est.

utrit
spiri
ia &
dum
Aug
id æ
od ad
ergo
Quic
ia di
qua
6. lib.
n esse
igui
ur. in
udẽ
ri &
sim
n fit,
patri,
elati
latio
B
ine.
uide
n ef
imi
dam
imi
a ra
r est
ra &
ecim
ita
atre
qua;